

VIKTOR LABSKÝ

česká próza
na
www.carpe.cz

Milníky mimo civilizaci

Viktor Labský se narodil 13. 12. 1951 v Brně. Vystudoval UK v Praze. Díky znalosti sedmi evropských jazyků pracoval jako novinář, učitel, tlumočník. Od roku 1979 byl šikanován komunistickým režimem, proto v roce 1983 zvolil útěk do Itálie. Od roku 1984 žije v Kanadě. Tam pracoval pro Radio Canada International, ve Washingtonu D. C. pro Hlas Ameriky. V současnosti pracuje jako auditor.

Autor oficiálně debutoval v roce 2007 souborem devíti povídek a novel **Rozcestí mimo civilizaci** v nakladatelství Carpe diem. V roce 2009 pak vyšel druhý povídkový soubor s názvem **Milníky mimo civilizaci**. I v něm jde autorovi o dramata s mnoha zápletkami bezmála detektivními, o nečekané konce, o konflikty charakterů v extrémních situacích, o srážku minulosti s přítomností.

Z RECENZÍ knihy **Rozcestí mimo civilizaci**

Milovníci klasické prózy si přijdou na své. Nechybí překvapivá dramata, autorův sloh je naprosto bravurní a kniha se čte téměř sama.

www.kult.cz

Chtělo by se napsat, že ty příběhy jsou hravé, že se Labský vyžívá v překvapivých závěrech, které berou dech. Ale pod rouškou hravosti se ukrývá poselství mnohem hlubší. Hrdinové jsou nuceni volit z možností, které si nevybrali, které diktuje spontánní moc přírody.

www.nekultura.cz

Viktor Labský

MILNÍKY
MIMO CIVILIZACI

2011

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude trestně stíháno.

Používání elektronické verze knihy je umožněno jen osobě, která ji legálně nabyla, a jen pro její osobní a vnitřní potřeby v rozsahu stanoveném autorským zákonem. Elektronická kniha je datový soubor, který lze užívat pouze v takové formě, v jaké jej lze stáhnout z portálu. Jakékoliv neoprávněné užití elektronické knihy nebo její části, spočívající např. v kopírování, úpravách, prodeji, pronajímání, půjčování, sdělování veřejnosti nebo jakémkoliv druhu obchodování nebo neobchodního šíření je zakázáno! Zejména je zakázána jakákoliv konverze datového souboru nebo extrakce části nebo celého textu, umístování textu na servery, ze kterých je možno tento soubor dále stahovat, přitom není rozhodující, kdo takového sdílení umožnil. Je zakázáno sdělování údajů o uživatelském účtu jiným osobám, zasahování do technických prostředků, které chrání elektronickou knihu, případně omezují rozsah jejího užití. Uživatel také není oprávněn jakkoliv testovat, zkoušet či obcházet technické zabezpečení elektronické knihy.

© Viktor Labský, 2007, 2011

© Carpe diem, 2007, 2011

www.carpe.cz

Made in Moravia, Czech Republic, EU

ISBN 978-80-87195-71-0

Rys

Temeno strmého pahorku, rozježeného dosud nezarostlými troskami stromů, vyvrácených nebo přeražených předloňskou vichřicí, nabízelo rysici několik znamenitých úkrytů. Rozhodla se pro nepatrnou spáru, jež tunelovitě ústila do tmavé jeskyňky. Postrádala sice druhý východ, přístup však byl opravdu nenápadný a zevnitř se doupě dalo bránit proti jakémukoli nepříteli. Složila bezbranné kotě do navátého listí, nedbala jeho hladových protestů, protáhla se otvorem zpět a ze skalní římsy zkoumala každý detail, zejména cestu, kterou právě vykonala. Nezajímala ji přitom děsivý chaos polomů, ani měděně žíhané balvany, jež se mohly kdykoli vydat na zákazonosnou pouť do údolí. Zaznamenávala však každíčký pohyb v okruhu několika stovek metrů a vyhodnocovala ty, jež mohly znamenat hrozbu. Hluboko dole, hájkem topolů při mokřině, právě probíhá lišák, je však na stopě, také on má na starosti rodinu. Bleskurychlé smýknutí pružného těla prozradilo kunu. To je velmi nebezpečné sousedství. Daleko odtud, u jezera, vznikl rozruch. Rosomák přepadl ve vodě dvouročního losa, rozsápal mu uši a snažil se dostat ke krční tepně, ale zoufalému zvířeti se pod kopyty náhle objevila pevná země, útočníka setřásl a vzápětí zadupal do bahna. O jednoho nepřítele méně.

Obtížnou pouť dolů a nahoru zopakovala rysice ještě dvakrát. Teprve pak nakrmila nevrlá mlád'ata, očistila je a zahřála. Únava ji přemlouvala ke spánku, ale vrozená opatrnost byla silnější. Vrátila se na římsu, nepatrně nad ni vysunula hlavu a opět bedlivě prohlížela okolí. Věděla, že sdílí tento kraj s dalšími dvěma rysími samicemi, nyní rovněž matkami, a obrovským starým samcem. Poznala jeho pach, kterým značkoval svůj rozsáhlý revír, a z jeho intenzity bylo zřejmé, že je nyní nablízku. Od něj však útok rodině nehrozil. Pahorek se vypínal jako bašta nad jezernatým a bažinatým okolím, v němž téměř chyběla srnčí zvěř. Život zde byl

těžký a konkurence veliká. Nejlepší loviště v nízkých polohách patřila vlkům a rosomákům, vyšší partie liškám, kunám a jezevcům, ti všichni se však museli mít na pozoru před medvědy, věčně hladovými a nevyzpytatelnými. Zajíci a jiní hlodavci, poučení přítomností tolika dravců, byli nadmíru opatrní, takže rysici nezbývalo nic jiného než se zaměřit na nesnadný lov ptáků, vyžadující akrobatickou obratnost, případně na vylupování jejich hnízd. K dovršení všeho se před několika dny objevilo nové, přímo obludné nebezpečí, protivné cizorodé pachy a zvuky, s nimiž se ještě nesetkala. Objevila také stromy, jejichž kůra byla rozdrásána do značné výše. Instinkt jí napovídal zvýšit obezřetnost a neprozrazovat svou existenci. Ale nyní byla rysice spokojená. Podařilo se jí najít dobrou skrýš, zajistila bezpečí svých dosud slepých mláďat. Znovu je láskyplně olízala. Potom se kolem nich stočila a usnula, aby načerpala síly před nočním lovem.

Na prostranství, brutálně vyrvaném lesu a jen nedbale očištěném, stál šedivý stan polního typu a robustní terénní vozidlo, i na střeše zastríkané blátem. Slunce zapadalo a jak obloha tmavla, zdálo se, že stejnou úměrou přibývá komárů. Jedinou obranou pěti neholených mužů byly džínsy a tlusté větrovky s kapucí jako do vánice. A samozřejmě čadící oheň. Popíjeli pivo, kombinované s čajem a rumem, protože čaj podle jejich představ patřil k táborákům v divočině. Přitom svorně a téměř koordinovaně nadávali.

„Pořád velký kulový,“ rozkašlal se osmahlý muž s šedivými vlasy na ježka, přímo filmový prototyp bývalého sportovce, podle vzhledu něčí osobní strážce, čili gorila, a mohutnými uzlovitými prsty sevřel pohárek.

„Pátej den,“ přisvědčil jiný. Vše na něm bylo enormní – tučné tváře, rozložitá ramena a sudovitý pas. Neprojevoval se však shovívavě a dobromyslně jako většina otlých lidí, právě naopak. „Pátej den a nic než ty prokletý černý mušky a komáři. A to se ten blbec z cestovky dušoval, že koncem května

je na tuhle havěť ještě brzo, že to nejhorší přijde až tak v polovině června. Já bych mu přál tu teď bejt s náma. Víte, co bych mu udělal? Ne, žádný přes držku, žádný násilí. Nechal bych ho spát venku, jen tak pod širákem, jednu noc.“

„Nalítli jsme,“ souhlasil mládenec s dioptrickými brýlemi, které si bůhvíproč čistil, prohlížel proti světlu a znovu čistil.

„Takhle to nemůžem nechat,“ řekl celkem nenápadný jedinec s ryšavým plnovousem, který si krémem natíral poštípaný obličej.

„Uvidíte, zítra střelíte kapitálního rysa,“ vysoký šlachovitý chlapík s nepřiměřeně vrásčitou tváří, svědčící o stálém pobytu v přírodě, přiložil do ohně.

„Tenhle optimismus máme už v ceně anebo za něj musíme zacvakat zvlášť?“ obrátil se na něj vousáč.

Ostatní se sarkasticky zasmáli, unisono, jakoby si to předem nacvičili.

„To na věci nic nemění,“ prohlásil autoritativně otlý muž, úplně jako šéf na poradě s podřízenými. „I kdybysme nakrásně střelili tygra, tohle je šlendrián první třídy a jestli to vy necháte plavat, já teda ne, já to rozmáznu a když bude třeba, vezmu to k soudu. Doprava mizerná, žrádlo pod psa, stan, kterej teče, samý bažiny, tady žijou snad jedině ropuchy, ale ne rys. Vyhodit šest tisíc dolarů za tuhle bídu? Tak to teda ne! Se mnou nikdo takhle vyjebávat nebude!“

„Ještě dva dny,“ povzdechl obrýlenec. Svezla se mu kápce, přičemž se ukázalo, že má vypouklé čelo a holé temeno se zbytky tmavých vlasů na skráních – přímo tuctová karikatura na knihomola.

„Řeknu vám, že to bylo lepší i v Transylvánských Alpách,“ pokračoval tlustý šéf. Věděli o něm, že nemá rád své příliš krotké jméno Lubomír a že přímo nenávidí přirozenou zdobnělinu Luboš. Mezi sebou mu však říkali Bagoun. „Nadháněči se tam opravdu snažili.“

„Transylvánský Alpy v Rumunsku?“ přeptal se s despektem vousáč. Hned na začátku společného pobytu jim vyprávěl, že

se měl jmenovat Ivan, ale otec – zapřisáhlý rusofob – to prý s matkou usmlouval na Iva.

„Jo.“

„Za Ceaucesca nebo teď za Illiesca?“ položil mu Ivo zdánlivě nevinnou otázku, ale tlust'och ji pochopil velmi přesně, jako připomínku své dřívější komunistické kariéry.

„Stojí to tu za hovno,“ pokračoval v monologu sportovní typ, který zjevně ani nevnímal okolní konverzaci. Jmenoval se Bořek, ale v této společnosti mu nikdo neřekl jinak než Bivoj. „Ale dost možná, že něco děláme blbě.“

„A co, prosím tě?“ zeptal se nepřirozenou fistulí obrýlenec s příhodným jménem Míla.

„To bych taky rád věděl,“ odfrkl Bivoj. „Dřepíme na posedu celý den bez hnutí, bez cigára, bez spreje, člověk se nesmí ani uprdnout, ale furt nic.“

„Rys je hrozně opatrná šelma,“ vysvětlil vytáhlý průvodce, původem Moravan, ale už přes dvacet let usazený v quebeckém Robervalu. Mluvil měkce, s trochu archaickým přízvukem a spisovně, což je ze začátku dráždilo. Ale zvykli si a po třech dnech je dokonce omrzelo dělat narážky na to, že za velkou louží k žádnému velkému štěstí nepřišel. Nikdo z nich se nenamáhal zapamatovat si jeho neobvyklé křestní jméno, které jim připadalo ruské, Maxim, a říkali mu jenom „Ty“, „Poslyš,“ nebo „Hele“.

„Dík za informaci, to víme taky,“ odsekl Bivoj a s požitkem si zapálil.

„Já myslím, že jsme měli jet na lov jinam,“ vzal si opět slovo Lubomír. „Rys, to je pořád malá ryba, taková druhá, třetí liga.“

„Tak pročs teda nejel?“ zeptal se Míla.

„Čas,“ pronesl Lubomír chmurně. „Za tygrem by se člověk musel trmáct až do Indie, za levhartem do Afriky a za jaguárama někam na rovník, na Amazonku.“

„Čas, prachy a trable,“ přisvědčil Bivoj. „Střelit tygra stojí majlant. A navíc musíš vědět, kde správně podmazat, jinak

utřeš hubu, a když v tom neumíš chodit, můžou tě taky zavřít na deset let za odstřel chráněného zvířete.“

„A co Sibiř?“ pokračoval Míla.

„Kamaráde, Sibiř,“ Bivoj se na něj podíval s neskrývaným posměchem. „Sibiř je o držku ze všeho nejvíc. Ale ne proto, že ta bestie může mít 350 kilo. Věř mi, setkání s tygrem v taze, to se dá zvládnout. Daleko horší je potkat tam člověka. Tamní domorodci, já ani nevím, co je to za pronárod, něco od Mongolů, se s tebou nesorou. Všecko ti seberou, svlíknou tě do naha, přivážou ke stromu a pomažou hovnama. O ostatní se postará zvěř nebo mravenci, podle ročního období.“

„Tys tam teda byl?“ ujišťoval se Ivo s jistým respektem.

„Jo. Byl.“

„Kam jsme teda měli jet?“ rezignoval Míla.

„Na Západ, za pumou,“ odpověděl Lubomír. „Možná, že by to vyšlo trošku dráž, jenže bysme byli v horách, bylo by aspoň na co koukat. Ale člověk je blbej.“

„No jo, tak příště,“ povzdechl Míla. „Pojďte spát.“

„Jdi si,“ pokrčil rameny Ivo.

„Já bysem to tady nejradši zapáchnul už zejtra,“ prohlásil Bivoj, „ledaže by mě někdo opravdu přesvědčil, že tu ten rys je a že má aspoň třicet kilo.“

„Je tady,“ trval na svém Maxim, „a nemá třicet kilo, ale přinejmenším padesát.“

„Hele, nech si to,“ vyjel na něj Lubomír. „Na tyhle povídačky jsme už trošku moc starý.“

„Možná, že je to dobrej nápad jít spát už teď,“ souhlasil nečekaně Bivoj. „Začínat na posedu v pět je pozdě. Nejde nám přece o medvěda.“

„To jsem se vám snažil vysvětlit hned od začátku,“ přidal se Maxim. „Musíte tam sedět už někdy ve dvě, dlouho před rozedněním. To je doba, kdy rys loví.“

„A jak přinutíš tu pitomou ovci, aby konečně bečela?“ zeptal se Lubomír ironicky. Mrzelo ho, že v debatě nehrál prim.

„Měl bys jí naříznout krk,“ navrhl Bivoj.

„To je krutost,“ komentoval to Míla už na odchodu, ale nikdo mu nevěnoval pozornost.

Předjitřní les vyluzoval kakofonii, jako by šlo o avantgardní hudební kus, v němž se bez logiky a návaznosti mísilo vytí, kňučení, pískání, úpění, krákání, bublání a skřehotání. Když z kalné mlhy začaly vystupovat první obrysy, přidalo se úpěnlivé a zoufalé sólo úmyslně poraněné ovce.

Čtyři lovci seděli v půlkruhu na svých posedech, každý asi tři metry nad zemí za zástěnou z borových větví, a upírali oči do hustého šera, z něhož zněl srdceryvný nářek. Kdyby si rys přišel pro návnadu už nyní, stříleli by nazdařbůh. Na palouku, kde byla přivázaná ovce, zahlédli jakési míhající se stíny, dost možná, že šlo jen o zrakový klam vyvolaný touhou vidět víc než dokázali, ale možná, že to byli vlci. Jestliže to skutečně byli vlci, počínali si nadmíru opatrně – žádný z nich se nedal strhnout k útoku, jako by lidskou léčku dokonale prohlédli. Bečení ovce zvolna sláblo. Buďto ji rána přestávala bolet, anebo na ni přicházela milosrdná agónie. Šance na úspěch se tím samozřejmě zmenšovaly, ale nezbývalo než zůstat sedět, bez pohybu a bez nejmenšího šelestu. Každý z nich měl už svůj způsob, jak se s mnohahodinovou nečinností vyrovnat.

Pro Bořka – Bivoje to byla vždy zkouška trpělivosti. Vyrůstal v brdských lesích v rodině dřevorubce, alkoholika a pytláka, proto byl jako doma na číhané či při leči, v mysliveckých praktikách se vyznal, ale nové, třebaže exotické podmínky si brzy osvojil a začal se nudit, chyběla mu akce, nejistota, riziko. Byl štvancem své nátury. Právě teď by byl nejraději úplně jinde, třeba zrovna v kyjevském hotelu Ukrajina, jako minulý měsíc, kdy šlo opravdu o hodně. Jak budou vypadat Kirgizci, s nimiž měl dojednat velký kšeft – co přijde? úskok? vydírání? střelba? zatčení? Co byl proti tomu sebenapínavější lov? Zprostředkování transakcí s ojetými automobily, s rubíny či nukleární technologií, balancování na pomezí legality

a často i mimo ni, to byl hazard jen pro hráče s pevnými nervy. Pochopitelně, nebyl v tom sám, ale musel pokaždé správně odhadnout hranice únosnosti. Bez podnikavosti, odvahy a tvrdých loktů by ostrouhal, jenže gram lakoty či drzosti navíc mohl všechno pohřbít a tragický výsledek – dlouholeté vězení někde v Uzbekistánu či Kazachstánu anebo rovnou mafiánská poprava – nebyl jen ryze teoretická možnost.

Pro Iva, který se živil pohotovými překlady momentálně žádané anglické a německé beletrie, to bylo jednoduché. Měl neobyčejnou fantazii, něco na způsob Karla Maye, stačil mu nepatrný podnět, letmá vzpomínka nebo pikantní detail, někdy podvědomě převzatý z textu, kterým se kdysi zabýval, zapomněl na okolí a čas a hravě vymyslel celkem věrohodný, čtivý a dobrodružný příběh, který pak v klidu trochu upravil a přibarvil. Většinu z nich také vydal, buďto časopisecky nebo knižně. Na venek si těchto svých produktů příliš necenil, svůj dar občas ironizoval, ale ve skrytu se považoval za umělce, za lasturu, jež obalí cizorodé zrnko perleťovými výměšky, a vznikne drahý skvost. Dlouhé čekání ho tedy nedepřalo, naopak, měl znamenitý pocit, že má z každé chvíle dvojí užitek – věnuje se svému hobby a navíc vydělává.

Míla na okamžik přivřel víčka, aby očím dopřál trochu oddechu. Byl pevně rozhodnut, že tohle je jeho poslední výprava. Stejně nikdy nic pořádného nestřelil, jednoho jelena a soba, kterých mu bylo nakonec líto. Divočina ho však lákala jako drsný protipól jeho příliš kulantní, zaběhlé a zdvořilé každodennosti. Přál si lovce důkladně poznat a napsat o nich, o jejich psychologii, o temné vášni, kterou tolik lidí odsuzuje jako zabijáckou posedlost. Loni v Montaně, během čekání na grizlyho na podobném posedu, se zmohl na dost metodickou analýzu, při níž přišel na to, že touha po trofeji je zřejmě pudový atavismus, dokonce snad genově zakódované dědictví z doby kamenné a snad ještě vzdálenější, potvrzení triumfu nad přírodou, kdysi účinná psychologická a sociální vzpruha každého muže a s tím spojená šance na vyšší kmenovou hierarchii

a větší výběr při uspokojování sexuálních potřeb. Samozřejmě, že tu úvahu nenapsal, protože znovu zapadl do přediva spekulací a manévrů sázkové kanceláře, myslitel v něm byl opět na hlavu poražen členem správní rady, úplně stejně jako prezident Havel zardousil Havla dramatika.

Lubomír byl přesvědčen, že tentokrát rys určitě přijde. Odkud tu jistotu bral? Průvodcovo ujišťování? Na to nedal ani v nejmenším. Na vnuknutí nevěřil, vyznával jediné logiku, rozhodnost a vůli. Železnou a vytrénovanou vůli. Je možné zvířeti vsugerovat, aby uposlechlo hypnotického povelu a přišlo si pro vlastní záhubu? Pochyboval o tom – zvíře přece není člověk –, ale přesto se o to soustředěně pokoušel. Nevyjadřoval to slovy, nýbrž intenzivně utkvělou představou: máš hlad a tady je na dosah kořist, snadná kořist, pojď si pro ni. Podobně, a vesměs úspěšně, dokázal také ovlivňovat lidi – partnery i odpůrce –, přičemž manipulaci s nimi, jejich ohýbání a lámání, považoval stejně jako lov za druh sportu. Šestnáctipokojovou vilu v Dejvicích mu zdobilo kromě jiného i lopatové paroží losa z Běloruska, kožešina vzácné kočky manul, kterou střílil v Mongolsku, a trofej největší – vypreparovaná hlava tunového medvěda kodiaka z Aleut. Jiných trumfů své neustále rostoucí moci, pomyslných lidských skalpů, měl ovšem mnohonásobně více.

Svívalo. V průhledu mezi sloupy mlhy, jež vypadaly jako stádo slonů na pochodu za vodou, se dala zahlédnout nešťastná ovce. Ležela na boku, zřejmě oslabená ztrátou krve, možná už dokonce mrtvá. Náhle však pozvedla hlavu a znovu vydala žalostné zabekání. Něco se děje. Rys? Vzápětí ji znovu zahalily cáry mlhy.

Milovi se vzrušením orosily brýle, muška na hlavni se rozostříla a roztrásla, ano, na ovci sedí velká nohatá kočka. Nezdá se mu to? Má střílet? Kvůli tomu přece přijel! Odhodlaně stiskl spoušť.

Skoro současně vypálil také Bivoj, pro jistotu z obou hlavní. Prásknutí tří výstřelů přimělo k ráně rovněž Iva, víceméně ze

setrvačnosti. Rys provedl toporný přemet vzad, několikrát sebou šukl a zůstal ležet.

„Dostal ji,“ vykřikl Míla do ticha.

„Jo, dostal jsem ho,“ zachraptěl Bivoj.

Jako první na zem sestoupili Lubomír a Ivo a s připravenými puškami, ostražitě, přistupovali k nehybnému zvířeti. Míla a Bivoj nejprve znovu nabili, jak to vyžadoval lovecký zvyk. Mezitím se na scénu dramatu prodral také Maxim. Uchopil dlouhou větev, netrpělivě ji upravil, postoupil o několik kroků a rýsa několikrát štouchl.

„Je po něm,“ řekl Ivo.

„Zhasl,“ opravil ho Bivoj, který právě dorazil k hloučku.

„Kdo z vás střílel?“ zeptal se Maxim.

„Já,“ odpověděl Bivoj a přiblížil se k zabitému zvířeti, téměř splývajícímu s trávou a porostem.

„Já taky,“ přihlásil se Míla. Bůhvíproč se místo na rýsa díval na zkrvavený krk mrtvé ovce.

„Já taky,“ připustil Ivo, „ale neměl jsem dobřej výhled.“

„Ty, pojď sem,“ rozkázal Bivoj. Maxim uposlechl. „Tak tohle má bejt ten padesátikilovej rys, kterýhos nám sliboval? Vždyť je to chudák, kterej má sotva patnáct.“

„Je to samice,“ Maxim zvířeti prohlédl břicho. „Kojící samice.“

„To se v tý rychlosti přece nedalo určit,“ omlouval se Míla.

„To je jasný,“ vrčel Lubomír. „To se stane.“

„Co s ní budem dělat?“ zeptal se Ivo.

„Stáhnem ji,“ odpověděl mu nevrle Bivoj. „Lepší ňákej rys než žádněj.“

„A co kdybychom se pokusili najít její mladý?“ pokusil se Míla.

„Budeš je snad kojit ty?“ zeptal se útočně Lubomír, patrně vztekly z toho, že se vůbec nedostal k ráně.

„Nemáš šanci, kamaráde,“ prohlásil Bivoj. „Ti jsou tak dobře schovaný, že je žádněj člověk nenajde. Možná, že je vyčenenchá tchoř.“

Maxim zvedl rysici za zadní nohy jako bezvládný, hnědě kropenatý žok. Ve srovnání s tělem měla malou, žalostně malou hlavu se splihlými vousy.

„Dostala dvě rány,“ konstatoval a znovu ji složil do trávy.

„Kam?“ zajímal se Bivoj.

„Jednu do boku a druhou do zadku. Smrtná byla jen ta první.“

„No jo, ale kdo ji vlastně dostal?“ nadhodil Ivo.

„Jak to, kdo?“ naštvál se Bivoj.

„Já jsem ji asi minul,“ řekl tiše Míla.

„Já bych to netvrdil,“ Maxim pozorně zkoumal rozhodující ránu.

„Hele, nehraj si tu na balistickýho experta,“ drsně zasáhl Bivoj. „Dostal jsem ji já, to vím na beton. Já jsem ještě střílet nezapomněl. Ale pro mě za mě, ať si kůži veme klidně Míla.“

„Ty seš najednou nějaký štědrej,“ poznamenal Lubomír. „Ta kůže je pěkně opelichaná.“

„Tyhle rozumy si nech na zasedání státní rady,“ prohodil Bivoj přes rameno. „Mílo, doved bys ji stáhnout?“

„Já jsem to ještě nikdy nedělal,“ přiznal se Míla.

„Já ji stáhnou,“ nabídl se Maxim.

„Ty běž pěkně pakovat,“ nařídil mu Bivoj, úplně jako feudál svému lokajovi. „Ať jsme za hodinu v trapu.“

„Počkej, my do toho máme taky co mluvit, nemyslíš?“ odvážil se Ivo.

„Proč ten spěch?“ podpořil ho Míla. „Nic nám neuteče.“

„No tak si mluвьте,“ Bivoj vytáhl nůž a přiklekl k mrtvole. „Chce někdo náhrdelník z drápů?“

„To je výzva, že se máme dát na šamanství?“ zasmál se Ivo s úlevou. Byl rád, že jeho námitku přijal Bivoj tak klidně.

„Dělejte si co chcete,“ Lubomír vynaložil úsilí, aby nedal najevo své roztrpčení. „Já si jdu lehnout. Ještě není ani pět.“

Nikdo ho nezdržoval.

Lubomír si tedy přehodil ručnici přes záda, aby mohl používat obě ruce k odhrnování větví, a nejkratší cestou se vydal

k tábořišti, vzdálenému asi dva kilometry. Nijak zvlášť neoceňoval jinak důležitý fakt, že komáři už zmizeli, zatímco černé mušky se ještě neobjevily. Byl otráven na nejvyšší míru. Porážky ho vždy vybičovaly k mimořádnému a vysoce inteligentnímu úsilí dostat vše zpět i se stoprocentními úroky, ale to až o něco později, nejprve se musel zuřivě odreagovat v soukromí. Také tentokrát. Kdyby se na dohled objevilo jakékoli zvíře, pokusil by se je zabít – a to by ho uspokojilo. Jenže jezero, k němuž sešel, vypadalo jako bez života a lesním tvorům jako obvykle stačily k varování jeho kroky. Naposledy, to už je přes rok, byl v podobné situaci v Číně. Narazil tam na zablokovaný trh, na zmařený potenciál miliardové hodnoty, na zašmodrchaný uzel globálních a geopolitických zájmů, na tuctový alibismus obchodní komory, na povrchní a nejapné analýzy. Co udělal? Tu holku, kterou mu podplacený recepční propašoval do hotelu, za pouhých dvacet dolarů pořádně potýral a přiškrtil. Pak zařídil výměnu dvou desítek vládních přidělců a průmyslových expertů, včetně Vráti, kamaráda ze studií. Ve svém podniku ustanovil komisi pro kontrolu asijského odbytu, kterou vybavil přímo inkvizičními pravomocemi, vypsals vysoké prémie nejen za každé promile exportního růstu, ale také za ukázky efektivního strategického myšlení, a kola gigantického mechanismu se přece jen začala zvolna otáčet.

Byl na místě. Ve vzdálenosti necelých dvaceti metrů se z porostu vynořil jejich šedivý nevzhledný stan. Lubomír, kterého vzpomínky na vyvzdorované vítězství v Číně už téměř uklidnily, se znovu rozezřel. Tábořiště mu připomnělo společníky, kteří mu vyfoukli rysa, jeho rysa. Bude to trapné vracet se s prázdnou. Co vymyslet? Jak to kompenzovat? Času má už zoufale málo. Na ulovení ohromného rysího samce, i za předpokladu, že nejde jen o báchorku pro dychtivé lovce, není naděje. O jejich přítomnosti ví dávno celé okolí, natož starý zkušený rys.

Došel k autu. Měl chuť na kávu, bude se mu při ní lépe přemýšlet. Ale oheň kvůli tomu rozdělovat nebude, stačí vařič.

Pootevřel dveře vozu, který zde pochopitelně nezamykali, ale vtom si vzpomněl, že vaříč nechávají ve stanu. Dveře však už zavřít nestačil. Tupý úder do týla ho srazil na zem, tváří do podupané lesní trávy. Na okamžik viděl každý detail jako pod lupou. Nebyl nijak překvapen, žádnou bolest necítil a nemohl se na jedinou myšlenku, jen nesmírně zřetelně viděl. Teprve pak ztratil vědomí.

Rysice se velkou oklikou vracela ke své skrýši, kde na ni čekala vyhladovělá mláďata. Byla rovněž hladová, unavená a rozmrzelá z celonočního lovu. Věděla, že bez vydatné kořisti bude přiděl jejího mléka čím dál nuznější. Materský instinkt jí velel sehnat potravu stůj co stůj. Zatím však vyšla naprázdno. Měli to na svědomí vetřelci, kteří opanovali nejlepší část jejího území, od podhůří až k jezeru. Slyšela je i na dálku, cítila jejich dým a odpudivý pach. A dnes brzy ráno, ještě za tmy, je dokonce viděla. Pět dvounohých, neohrabaných, ale přesto velkých a hrozivých bytostí. Když přešly, vydala se opačným směrem. Pokud byla na zemi, vyhledávala nejhustší porost a častěji než jindy šplhala na stromy, pro rozhled a ochranu. Doufala, že objeví odpočívající sovu, ale její kraj byl zjevně zamořen nebezpečím, před kterým vše živé uprchlo, buďto do vzduchu nebo pod zem.

Maxim skončil nevábnou práci a otřel nůž o chumáč suché trávy. Krvavé tělo jejich obětí, zavěšené za zadní nohy na horizontálně rostoucí větvi mladého javoru, vypadalo nyní ještě ubozeji, spíše jako velký stažený králík, než jako obávaný rys.

„Tak jsme paninku zbavili kabátku, punčocháčků i kalhotek zároveň,“ zažertoval nuceně Bivoj. „Žádný strachy, Mílo, to je dobrá kůže. Po vydělání se bude lesknout jedna báseň. Já si akorát vemu hlavu, jo?“

„Jak chceš,“ Míla potlačil štítivý odpor a snažil se o přirozený tón, aby se nestal terčem posměchu.

„A co s mršinou?“ zeptal se Ivo.

„Nic,“ odpověděl překvapeně Maxim. „Někdo ji sežere. Jen co odejdeme, bude tady tolik zájemců, že bychom se ani nedopočítali.“

„A nešla by použít jako další návnada?“ pokračoval Ivo. „Třeba na medvěda.“

„Šla,“ řekl Maxim. „Jenže medvěd teď o nás dobře ví a objeví se jedině tehdy, až si bude jistý, že jsme opravdu pryč.“

„Jasný,“ podpořil ho Bivoj, který mezitím pečlivě zabalil rysí hlavičku, a dodal: „Budu ji muset co nejdřív šoupnout do ledničky.“

„Co to bylo?“ pobledl Míla. „Slyšeli jste to?“

Slyšeli, samozřejmě, v lese ještě doznívala strašidelná ozvěna hlubokého hrdelního „a-uhh“. A znovu, ještě níže a zlověstněji: „A-ung.“

„Nemám ponětí,“ odpověděl jako by za všechny Ivo.

Napjatě naslouchali. Zvuk se však neopakoval.

„Co to bylo?“ zeptal se znovu Míla. „Los?“

„Teď není čas námluv,“ odbyl ho Bivoj. „Možná, že to dělá vítr,“ ale zdálo se, že sám takovému vysvětlení nevěří.

„Já jsem někde čet,“ vzpomínal Ivo už klidněji, „že bahenní plyny, když se dostanou na hladinu, vytvoří velkou bublinu, která pak praskne. A ten zvuk je prej příšernej.“

„Vsadím se, že smrad z toho musí bejt ještě větší,“ podotkl Bivoj a posunkem je vyzval k odchodu.

Hustý smíšený les byl v neustálém pohybu. Šumivé kývající se větve a letící oblaka ustavičně měnily mozaiku světel, stínů, kontrastů, barev a obrysů. Rysici to značně ztěžovalo orientaci, protože každý list, stvol či kmen vypadal jako živý.

Od jezera se rozlehlo drsné sojčí varování, tentokrát v neobvykle vzrušené a naléhavé tónině. Další hrozba!

Rysici se zježila srst, příkrčila se a dokonale splynula s vidlicí staré, mechem obrůstající olše. Vyčnívaly nad ni jen ušní boltce s černými štětičkami. Původce hluku byl sice ještě hodně daleko, ale bylo zřejmé, že se nijak neskryvá, že na lovu uspěl a že hledá

příhodné místo k nasycení. Blížil se. Rysice se rozhodla využít své skoro absolutní neviditelnosti a nepodstupovat sebemenší riziko.

Během necelé hodiny byli připraveni k odjezdu.

„Kde ten bagoun může bejt?“ ptal se už po několikáté Bivoj.

„Přece se nemoh' ztratit,“ sekundoval mu stejně stereotypně Míla.

„To je určitě pokus o vtip,“ usoudil Ivo. „Všimli jste si, jak kej má soudruh podnikatel primitivní smysl pro humor?“

„Kdo si dá ještě jednu?“ přistoupil k nim Maxim s lahví skotské. Na jeho popud už předtím zapili relativní úspěch výpravy každý dvěma kalíšky Jacka Danielse.

„Ty už nepij,“ Bivoj mu vzal láhev z ruky, „nebo to s náma napereš někde do stromu.“

Míla a Ivo čekali, že se tentokrát jejich průvodce vzepře, na okamžik to tak vypadalo, ale Maxim se opět ovládl a šel si sednout za volant.

„Víš co? Zatrub,“ požádal ho Ivo.

Maxim přikývl. Pronikavý zvuk klaksonu, ve městě tak běžný, se zde změnil v cynické, pološílené zavřeštění.

„Fuj,“ Míla si zacpal uši.

„Jedem,“ Bivoj se vrátil od jezera. „Necháme mu nějaký žrádlo, ať se stará sám, když dělá takovýhle fóry.“

„Ne, to nejde,“ vypověděl poslušnost Maxim. „Do Manicoganu je to téměř tři sta kilometrů.“

„Co chceš teda dělat?“ Bivoje odpor překvapil.

„Čekat.“

„Tak dobře,“ souhlasil Bivoj podrážděně. „Ještě půl hodiny, ale ani o vteřinu víc.“

„A co když se mu něco stalo?“ namítl Míla.

„Prosím tě,“ otočil se k němu Bivoj, „co by se mu tady mohlo stát? V Praze, to jo, tam asi bez ochranky a bez opancéřovaného auta nevystrčí ani nos, ale tady?“

„Je to fór, blbej fór,“ opakoval Ivo. „Navrhuju dělat, že nás to přestalo bavit a že odjíždíme. Uvidíte, že se hned objeví.“

„Taky si myslím,“ hučel Bivoj. „Jak jsem řek, půl hodiny a dost, ani o vteřinu víc.“

„Jedna věc je nesporná,“ Maxim vystoupil z kabiny s novou lahví. „Luboš tady před námi byl. Všiml jsem si, že zadní dveře nebyly uzavřeny. Myslíte, že šel lovit na vlastní pěst?“

„To by na něj pasovalo,“ souhlasil Bivoj.

„A co když ho napadl medvěd? Takové případy se staly,“ pokračoval Maxim.

„To myslíš vážně? Medvěd?“ Bivoj si zaťukal na čelo. „Bagouna?“

„Chudák medvěd,“ chechtal se také Ivo.

„Ty, fakt, nechlastej už,“ zvážněl Bivoj. „Tys zapomněl, že on má aspoň sto dvacet kilo. To je na černýho medvěda moc velká porce. Grizzly nebo lední medvěd by to moh udělat, ale ne černej medvěd. Vyloučeno.“

„To je pravda,“ přisvědčil Ivo. „Skoro všechna zvířata se orientují hlavně podle fyzický velikosti.“

„Kromě toho,“ přidal se Míla, „našli bychom tu aspoň nějaký stopy, krev nebo něco takovýho, ale tady nic není.“

„Ty,“ pokračoval Bivoj, „je možný, že by se sem zatoulal grizzly nebo polární medvěd?“

„Já jsem nikdy o ničem podobném neslyšel,“ pokrčil rameny Maxim. „Na severu Quebecu se polární medvědi vyskytují, to ano, ale to je nejméně dva tisíce kilometrů odsud.“

„Vykašlete se na to. Já vám říkám, že je to Lubošův fór, nic jinýho, primitivní partajnickej humor,“ znovu zdůrazňoval Ivo. „Jemu jde jen o to, aby se nám pak moh' vysmát.“

„Mně se nikdo smát nebude,“ prohlásil Bivoj urputně. Každá sranda má svý meze. Bagouna,“ zařval najednou jak nejhlasiťji dokázal. „Bagouna tlustej, hnusnej, smradlavej, slyšíš mě? Já ti uřežu kule, jestli hned nevyležeš.“

Ivovi to přišlo k smíchu: „Já budu do smrti litovat, že jsem si s sebou nevezl videokameru nebo aspoň foťák. Já jsem to udělal z pověřčivosti, podobně jako vy. Do háje, já jsem tu moh' natočit unikátní film.“

„Kdo myslíš, že by ho od tebe koupil?“ zajímal se Míla.
„Kdokoliv. Němci, Francouzi, Rusové. Luboš je už mezi-
národně známá figura, to je nesporný fakt.“

„Tak o tom něco napiš a střel to bulváru,“ navrhl Bivoj opovržlivě.

„Bez fotek to nemá cenu,“ zavrtěl hlavou Ivo.

„Nechte keců a jedem,“ ozval se znovu Bivoj, napůl velitel-
sky, napůl prosebně.

„Já mám dojem,“ řekl tiše Maxim, „že ten zvuk, co jsme
slyšeli, měl něco společného s Lubošovým zmizením.“

„Starou belu,“ přerušil ho Bivoj. „Všem nám straší
v bedně.“

„Tím chceš říct, že jsme měli všichni halucinace?“ zeptal
se Ivo.

„Možná, že je to opravdu Lubošův blbej fór,“ pronesl Míla
váhavě. „Já bych si přál, aby to byl blbej fór. Ale přece to tak
nemůžem nechat a klidně si odjet.“

„Já myslím, že můžem,“ namítl Bivoj cynicky. „Dvě ho-
diny jsme čekali a milostpán nikde. Kde ho máme hledat? To
je práce pro policii.“

„Ale co když se mu opravdu něco stalo,“ nedal se Maxim,
„něco vážného?“

„My jsme se ani nepokusili ho hledat,“ dodal Míla provi-
nile.

„No a co? Řeknem, že jsme slyšeli divný zvuky a že jsme
měli prostě strach.“

„Strach? Z čeho? Ty?“ podivil se Ivo ironicky. To zapůso-
bilo, Bivoj nenašel odpověď.

Rozhlédli se a náhle jim připadlo, že místo, kde strávili
bezmála šest dní, vidí poprvé. Pravda, tady stál stan, zde sedá-
vali u táboráku a tudy chodili k jezeru pro vodu. Teprve nyní
si však uvědomili, jak těsně byli sevřeni neproniknutelnou zá-
stěnou živého i trouchnivějícího podrostu, v němž se mohlo
skrývat cokoli. Člověk? Zvíře? Jenže jaké zvíře? Vždyť je to
proti zdravému rozumu. Celých šest dní nic většího neviděli

ani neslyšeli. Šest dní trvalo, než na návnadu přilákali ubohou vyzáblou rysici. Nepřišel jim tam ani běžný černý medvěd.

Prohlédli houštiny kolem tábořiště a nic nenašli.

„Poslyš,“ obrátil se Maxima Ivo, když se opět sešli u auta, „slyšels někdy řvát rysa?“

„Ne,“ Maxim vzpomínal, „ne, rys je strašně tiché zvíře.“

„Rys snad jenom mňouká, jako kočka,“ ozval se Míla.

„Takže to, co jsme slyšeli, to nemoh' bejt rys?“ dedukoval Ivo.

„Ty už teda nevěříš, že to dělá bahenní plyn?“ zeptal se ho Bivoj významně, aby mu vrátil předchozí porážku.

„Nevím,“ uhnul Ivo. „Ale ten zvuk byl hroznej, děsivej. Bylo to podle tebe nějaký neznámý zvíře, anebo to dělal člověk?“

„Proč by to člověk dělal?“ Míla se opět neklidně rozhlédl.

„Já nevím, možná, aby nás zmýlil nebo aby odved' pozor-
nost,“ pokračoval Ivo v úvahách.

„Já si myslím,“ řekl Maxim, „že to byl člověk. Takhle se neozývá žádné zvíře.“

„Tím bych si nebyl tak jistej,“ prohlásil ponuře Bivoj.

„Jaký?“ zeptali se Míla a Ivo současně.

„Stejně byste mi nevěřili,“ Bivoj udělal odmítavé gesto. „A co teď? Odjet nechcete, ten chlap není k nalezení, navíc ty záhadný zvuky, takže co?“

„Zopakujme si alternativy, jo?“ navrhl Ivo. „Zprvým: Lu-
boš zmizel, protože si z nás chtěl vystřelit. Je to možný, ale
na fór to trvá už trochu dlouho. Zadruhým: zmizel, protože ho
někdo přepad'. Jenže kdo? Někdo z domácích, kvůli drahý
flintě? Anebo nějaký zvíře? Zatřetím: zmizel, protože se někam
vydal na svou pěst a něco se mu stalo.“

„To třetí je podle mě nejpravděpodobnější,“ řekl Míla.

„Jenže,“ namítl Ivo, „kdyby se mu stala nějaká nehoda,
jako že by si třeba zlomil nohu, moh' by na sebe upozornit
střelbou.“

„To je fakt,“ připustil Míla. „A co třeba infarkt?“

Maxim a Bivoj se diskuse nezúčastnili. Maxim znovu
prohlížel pošlapanou trávu tábořiště, promísenou s hlínou

a jehličím. Jestliže na ní Luboš zanechal nějaké stopy, dávno je smazali a zadupali. Bivojova akce byla znepokojivější. Ze svých zavazadel vytáhl velkorážní pušku Smith & Wesson, kterou zde dosud nepoužil, prohlédl ji a nabil.

„Na každéj pád,“ prohlásil zarputile, když si všiml pozornosti, kterou vyvolal.

Maxim pak prosadil, aby okolní les prohlédli do větší vzdálenosti. Příliš se jim do toho nechtělo, ale přesto ho váhavě následovali. O tom, jak rozmanité je jejich tábořiště v okruhu pouhých několika desítek metrů, neměli ani tušení. Našli barikády z kmenů čerstvě padlých i bezmála ztrouchnivělých, porostlé novou generací jehličnanů a obrovitým kapradím, divoké strže se srázy pokrytými lišejníkem, polštáře sasanek a pryskyřníků, bahnitě tuňky, které přetrvaly po jarním tání.

„Rozhodně tu žijou divoký prasata,“ řekl Ivo polohlasně a ukázal na rozrytý a zvalený povrch v blízkosti vody. Bivoj ho šel prozkoumat.

„Pozor,“ varoval ho Maxim, „to vypadá na bažinu.“

„To vím taky,“ zavrčel Bivoj.

„To je pravda,“ podotkl Míla. „Co když Luboš zapad’ do bažiny?“

Vrátili se k autu. Slepá ulička, v níž se znovu ocitli, se tentokrát zdála ještě bezvýchodnější. Žádné stopy. Žádné vysvětlení. Jen fantastické dohady.

„Jestli to Luboš narežíroval schválně,“ ozval se opět Ivo, „musí se mu nechat, že se mu to povedlo.“

Podvědomě čekali, že si Bivoj uleví některou ze svých násilnických výhrůžek, ale nedočkali se. Zdálo se, že je duchem úplně jinde. Dokonce přestal naléhat na okamžitý odjezd. Ale jako jediný vypadal na to, že ho záhadná situace zajímá a bezmála těší.

Neklid rysici brzy přešel. Vysoko na stromě jí žádné nebezpečí nehrozilo. Kromě toho, obrovské zvíře nemělo tušení o její přítomnosti. Zatáhlo svůj úlovek pod stříšku z chvojí, kterou

*mu poskytla vyvrácená jedle, a téměř zmizelo z dohledu. Ry-
sice je slyšela, jak olizuje a načíná svou kořist. Ještě mučivější
byl dráždivý pach krve, jenž jí lechtal nos a burcoval žaludek.
Mohla se nepozorovaně a bez rizika vytratit, nehlučně sestoupit
po odvrácené straně stromu a pokračovat v návratu. Blížkost
šťavnatého opojně vonícího masa ji však ochromovala. Dou-
fala, že se obrovitá šelma konečně nasytí jako každá jiná a že
zbytky kořisti opustí? Po zkušenostech s medvědy věděla, že ta-
ková naděje je nepatrná, ale přesto se rozhodla trpělivě čekat.*

Maxim rozdělal velký oheň na původním ohništi a vydal se pro další topivo. Bylo to vlastně poprvé za celých šest dní, kdy na tábořišti prožili poledne. Májové poledne na hranici subarktického pásma, to bývá obvykle hmyzí koncert, nesnesitelné orgie čerstvě vylíhlého, agresivního a krátkého života. Ale tentokrát, díky svěžímu, až prudkému větru, je ani černé mušky ani ovádi nijak nesušovali. Na kameny, hned u vody, přechánající okolí jen o pár metrů, vyšplhala zakrslá ošlehaná borovice, vystavila pokroucené tělo slunci a vzduchu, rozsvítila své skromné barvy a odvážně se dala do nerovného souboje s ocelovou modří hladiny. Vznikl obraz, kterého si nikdy předtím nevšimli.

„Pojďte sem, rychle,“ zavolal Maxim. Rozrušením mu téměř přeskočil hlas. Ivo a Míla se k němu ihned rozběhli.

„Co je zase?“ zabručel Bivoj nerudně a přiloudal se ke skupince.

Maxim už odházel všechny překážející soušky, odkryl plochu vlhké půdy a triumfálně se na ně zadíval, jako kouzelník po virtuózním čísle. V hlíně bylo vidět otisky dvou obrovských tlap. Ivo překvapeně hvízdal.

„Medvěd?“ zeptal se Míla se sevřeným hrdlem.

„Ne,“ prohlásil Maxim neoblomně. „Tohle nejsou medvědí stopy. To je velká kočka.“

„Jaká kočka?“ Ivo se zatvářil nedůvěřivě. „Přece nám nechceš namluvit, že nás tady navštívil ten tvůj kapitální rys.“

„Ne, tohle je daleko větší zvíře.“

Míla a Ivo se tázavě podívali na Bivoje, který přiklekl ke stopám a pečlivě je zkoumal. Do jednoho otisku se vešly jeho obě ohromné pěsti. Z toho srovnání je zamrazilo.

„Tak co?“ zeptal se Míla netrpělivě.

Bivoj vrtěl hlavou, ale s odpovědí nespíchal.

Rysici mezitím přešla všechna bázeň. Popolezla po větvi tak, aby co nejlépe viděla. Obrovské zvíře už podle všeho končilo a víc nemohlo. Pokojně se čistilo všude, kam dosáhlo jazykem. Rysice věděla předem, co bude následovat. Zvíře si olíže náprsenku a obě tlapy, pomalu a důkladně, aby na nich zůstalo hodně slin, a pak je použije k očištění uší a zadní části hlavy. Ujistila se, že zbylo ještě mnoho, desetkrát víc, než by jí stačilo k plnému nasycení. Navýsost opatrně, milimetr po milimetru, zacouvala do předchozího úkrytu. Instinkt jí napověděl, že, má-li mít šanci, nesmí být spatřena.

Unikla tomu jen o vlas, protože giganta cosi varovalo. Náhle přerušil očistu, napřímil hlavu a zaposlouchal se. Světlo se odrazilo od žlutých očí a zablyštělo na oranžové srsti s černými pruhy.

„Tygr?“ vyjekl Míla.

„Tygr,“ opakoval Ivo. „Kde by se tu vzal tygr?“

„Tygr?“ pochyboval Maxim.

„Jseš si jistej?“ Mílovi se třásl hlas.

„Jo,“ prohlásil Bivoj. „Mně to bylo hned podezřelý. Ještě nedávno se vyvaloval tam v tý vodě, kousek odtud.“

„Ale jak by se sem dostal tygr?“ odmítal uvěřit Ivo.

„Možná, že utekl,“ navrhl Maxim, „ze zoo nebo z cirkusu.“

„Takže Luboš...“ Míla nedopověděl.

„Vypadá to tak,“ přisvědčil chmurně Bivoj.

Vrátili se k ohni.

„Co budem dělat?“ vyslovil za všechny Ivo.

„Jedem,“ navrhl Míla překotně. „Lubošovi už nepomůžem.“

„Něco takového musíme ohlásit. Ale od nejbližšího telefonu jsme nejméně deset hodin jízdy,“ Maxim se chystal zalít oheň, ale Bivoj ho zadržel.

„Tygr,“ opakoval už po desáté Ivo. „A k tomu ještě tygr lidožrout.“

Konečně, vytoužený okamžik je zde. Ohromný tvor se líně napřímil a protáhl. Předvedl tak rysici celou svou robustní postavu, masivní svalstvo předních končetin a vypouklé, přecpané břicho. Zadníma nohama pak nakýdal na svou oběť trávu, listí a menší větve. Udělal to kupodivu dost nedbale, jakoby předem pohrdal jakoukoli možnou konkurencí, sebejistý svou výjimečností. Dlouhou prudkou sprškou moče pokropil kmen olše, na níž se krčila rysice, a jako přelud zmizel v listoví. Rysice se však ani nepohnula a napjatě sledovala, jak se vzdaluje směrem k jezeru. Po takové hostině musí pít. Pak se vrátí a zalehne.

Obezřele sestupovala. Nesmí ztrácet čas, ale stejně tak se nesmí ukvapit. Podobné úmysly jako ona může mít i mnohem silnější soupeř. Důkladná prohlídka okolí nic neodhalila. Měla štěstí, byla zde nyní sama. Protáhla se k masu a ucítila na jazyku jeho opojnou chuť.

Stáli kolem dohasínajícího ohně a oči jim těkaly od jezera k lesu, k terénnímu autu, jež znamenalo bezpečí, a zpět k jezeru.

„Tak já vám to teda řeknu,“ Bivoj si vynutil pozornost. „Já potřebuju vaši spolupráci. Ale musíte mi slíbit, že to zůstane mezi náma.“

Chvatně přisvědčili.

„Já to myslím smrtelně vážně,“ zvýšil hlas. „Jestli někdo z vás něco vykecá, já si ho najdu,“ podíval se upřeně na Iva, pak s menší naléhavostí na Mílu a po Maximovi jen zběžně sklouzl. „Slibujete?“

„Slibujeme,“ řekli konsternovaně. Bylo to jako mafiánská přísaha na zbytek života.

„Tak dobře,“ Bivoj ještě stále váhal. „Ten tygr,“ začal chraptivě, „neutek z žádnýho cirkusu. Vysadili ho sem schválně.“

„Cože?“

„Nepřerušujte mě!“

„Promiň.“

„Je to tak, jak vám to říkám. Loni na podzim. Čtyři páry sibiřskýho tygra. Jeden na Labradoru, jeden v Ungavský zátocě, jeden... má to takový divný indiánský jméno... a jeden dost na jihu, v Laurentidech. Někteřej z nich se sem prostě zatoulal.“

„To myslíš vážně?“ přeptal se Ivo.

„Takovou fantazii nemáš, co romanopisče?“ přisvědčil Bivoj po svém.

„Ale proč je tu vysadili?“ nechápal Míla.

„Pošuk,“ Bivoj si poklepal na čelo. „Milionář, kterej si usmyslel, že sibiřskýho tygra pomůže zachránit. On taky přišel na to, že kanadskej sever má podobný podmínky jako sibiřská tajga, a podle studií, který si nechal tajně připravit, to mělo fungovat.“

„A co na to kanadská nebo quebecká vláda?“ namítl Maxim.

„Žádnou vládu do toho netahej,“ prohlásil Bivoj pohrdavě.

„Ty o takových věcech nemaj šajn.“

„Takže je to celý ilegální?“ zhrozil se Míla.

„Jo.“

„Ale proč?“ opakoval Míla stereotypně.

„To seš tak natvrdlej?“ namíchl se Bivoj. „Ty si myslíš, že by na to nějaká vláda kejvla? Experti by spustili povyk, že je to zásah do ekologie a kdesi cosi, tak to ten dobrodinec, on je to mimochodem taky Kanadčan, ani nezkoušel a vyřešil to po svým.“

„Ale taková věc se musí dříve nebo později provalit,“ řekl Maxim.

„Samosebou,“ souhlasil Bivoj, jako by mluvil se slaboduchým. „Jenže to se tu ti tygři zabydlí, rozmnoží a tak dál a to bude důkaz, že ta kalkulace byla správná.“

„A jak to všechno víš?“ zeptal se Ivo podezřívavě.

„Já jsem do toho měl trochu co dělat,“ vysvětlil Bivoj nako skromně. „Organizačně a jinak.“

Ivo vrtěl hlavou, jako by toho bylo na jeho chápání příliš.

„Ale to zvíře zabilo jednoho z nás,“ zmohl se Míla na nesohlas.

„To je domněnka,“ přerušil ho Bivoj.

„To je víc než domněnka,“ vzkypěl Maxim. „Všechno souhlasí. Vyčíhal si ho tu a skočil na něj, když byl sám. Mohlo se to stát komukoli z nás, třeba zrovna tobě.“

„Ale nestalo, jak vidíš,“ odsekl Bivoj.

„To není normální, aby tygr vraždil lidi,“ nedal se Maxim. „Možná, že tu nemá dost přirozené potravy. Každopádně to zpochybňuje tu vaši expertízu.“

Bivoj jen mávl rukou.

„A to to chceš jen tak nechat a odjet?“ také Ivo se postavil do jednotné opozice.

„Řek jsem něco takovýho?“ opáčil Bivoj pohrdavě.

„Co chceš teda dělat?“

„Střelit ho!“

Znovu byli ohromeni.

„Ale jak ho najdeš?“ Maxim přemohl rozechvění.

„To je trošku jiná čiča než ten tvůj pŭlmetrákovéj rys,“ Bivojovi se leskly oči.

„Jakej máš plán?“ zeptal se dychtivě Ivo, protože i v něm se probudil lovecký zápal.

„Ten vrahoun nemůže bejt daleko,“ odpověděl Bivoj. „Nažral se a usnul.“

„Brr,“ otrásl se Míla. „Uvědomuješ si, že přitom mluvíš taky o člověku?“

„Jakej je v tom rozdíl?“ Bivoj se na něj překvapeně podíval. „Naše šance je dostat ho ještě za světla. Kdo se bojí, může zůstat tady. Kdo jde se mnou?“

„Mně se to nějak nezdá,“ řekl Míla váhavě. Všem bylo zřejmé, že se mu třesou nohy. Nebylo na tom vlastně nic divného.

„Za pokus to stojí,“ připojil se Ivo.

„Nepředstavuješ si to příliš jednoduše?“ vzpamatoval se Maxim. „Kočku přece najdeš jen tehdy, když bude sama chtít.“

„Já o voze a on o koze,“ reagoval Bivoj pohrdavě. „Velký kočky jsou líný, zvláště když se přežerou.“

„Možná. Ale rozhodně tě uslyší a uvidí dřív než ty ji. Zblízka na tebe skočí a nebudeš mít čas říct ani amen. Jako Luboš.“

„Expert na tygry promluvil,“ ušklíbl se Bivoj. „Ty mě máš asi za úplného blbce. Myslíš si, že chci jít od jednoho křoví k druhému, jako když se hledají houby? Kdepak. My víme, kde se vyvaloval, a my si ho tam vyčiháme. Až se probudí, půjde rovnou tam, aby se napil a osvěžil. To je tygří nátura.“

To znělo přijatelně. Začali plánovat, jak a kdo zřídí posed.

V mlázi se ozvaly tichounké plíživé kroky. Rysice přestala žrát a strnula. Také kroky se na okamžik zastavily a ze zeleného úkrytu se vynořila hnědě kropenatá hlava se vztyčenými boltci a bělavými licousy. Poznala ji. Byl to otec jejich mlád'at, největší rys, jakého kdy viděla. Výhrůžně zamručela a předstírala, že svou kořist bude bránit. Ve skutečnosti byla připravena k bleskovému ústupu.

Rys si jí nevšímal. Došel ke kořisti, očichal ji a načal ji z druhého konce.

Rysice se uklidnila. Ještě jednou se přesvědčila, že jí od samce, jen dva kroky vzdáleného, opravdu nic nehrozí, a znovu začala jazykem odtrhávat chutná svalová vlákna a polykat je.

Následující vyrušení bylo brutální. Obr se rychle vracel, rozrušený k nepřičetnosti. Zřejmě objevil rysí stopy. Rysice se pružně vyšvihla na kmen olše. Zahlédla, že samec, spoléhaje na svou rychlost, se pokouší urvat ještě jedno sousto navíc, když houštinu rozrazil žiháný blesk. Rys několika skoky

dostihl nejbližší kmen, zachránil se, ale bolestné zakvilení prozradilo, že ho drápy přece jen zasáhly.

Náhle byl klid, naprostý klid. Gigantické zvíře se vrátilo ke kořisti a prohlédlo ji, jako by chtělo zjistit rozsah ztrát způsobených rysími zuby. Pak ulehlo do stínu a znovu zahájilo trpělivou očistu zadních končetin a huňatého dlouhého ocasu.

Také rysice si důkladně olízala okolí tlamy, aby ani jediná kapička krve nepřišla nazmar. Měla nyní jediný cíl – dostat se zpět do skrýše ke svým mláďatům.

„Neříkal jsem vám, že není daleko?“ poznamenal Bivoj spokojeně, když k nim dolehl praskot větví, vysoké zaječení a nenávistné mručení. „To si asi brání kořist.“

Děsivá představa, která se jim přitom vybavila, měla na ně opačný účinek, než Bivoj očekával, a jejich lovecké nadšení znatelně ochladlo.

„Nezlob se,“ řekl Míla rozhodně a nastoupil do kabiny. „Já už do lesa nejdu. Já nejsem trénovanéj na odchyt lidožroutského tygra.“

„Já jsem si to taky rozmyslel,“ přiznal se Ivo.

Bivoj se přezíravě zasmál.

„Pomůžeš mi aspoň ty?“ obrátil se na Maxima. „Vem žebřík, jo?“

Připravit posed byla tentokrát hračka. Do mohutné rozsochy asi čtyři a půl metru nad zemí stačilo připevnit pár smrkových větví jako zástěnu a přitlouct příčné poleno, na kterém bude sedět lovec.

„Nejlepší bude,“ instruoval Maxima Bivoj, „když pomalu odjedete, tak kilometr nebo radši dva. On si bude možná myslět, že jsme všichni pryč, a přijde.“

Maxim mu podržel žebřík. Bivoj, přepásaný řemeny svých dvou kulovnic, vyšplhal do poloviny a znovu se rozčileně obrátil: „Víš co? Dneska bude úplněk. Já tu zůstanu přes noc. Vy se nějak zařídíte. Přijďte, až mě uslyšíte střílet, jo?“

„Jak chceš,“ přikývl Maxim.

Bivoj se posadil, připravil pušky a optimisticky zvedl palec na znamení, že je vše v pořádku. Maxim odstranil žebřík a urychleně se vrátil k vozu.

„Tak co?“ zeptali se ho současně, když za ním zaklaply dveře.

„Dnes bude úplněk,“ odpověděl Maxim s nepochopitelným úsměvem a nastartoval. „On tam zůstane přes noc. Požádal mě, abychom odjeli tak kilometr nebo dva a nějak se zařídili. Máme prý přijet, až ho uslyšíme střílet.“

Vozidlo se divoce kolébalo ze strany na stranu v terénu, který se dal jen s velkou nadsázkou nazvat lesní cestou. Maxim se dovedně vyhýbal nejhlubším výmolům a větším kamenům, zatímco Ivo a Míla se museli oběma rukama držet a chránit si hlavu před eventuálními nárazy.

„Proč to tak ženeš?“ nechápal Ivo, ale Maxim neodpověděl.

„Už jsme ujeli rozhodně víc než dva kilometry,“ řekl po chvíli Míla. „Kde chceš zastavit?“

„Nikde,“ odpověděl klidně Maxim.

„Jak to nikde? Zastav!“

„Ne, až v Manicougan.“

„A co Bivoj?“

„Bivoj?“ usmál se Maxim pobaveně. „Bivoj má, co si přál. Celou noc pro sebe. Zítra ráno bude muset slézt a jít po téhle cestě. Najde ho na ní dřív tygr nebo kanadská jízdní policie? Co myslíte?“

Kluane

Den pro malou skupinku turistů začal nezvykle brzy – vstávali už v pět, ještě rozespalí nastupovali do minibusu, v teple mohli ještě chvilku klímat, ale nečekaně brzy byli u cíle a rozmrzele vystupovali. Nestačili se ani rozhlédnout a už šlapali kamenitým korytem potoka a museli se dívat před sebe a pod nohy, aby nezakopávali na každém kroku. Namáhavý výstup je samozřejmě brzy probral, ale na hovor nebylo ani pomyšlení. Některé úseky byly opravdu těžké. Nezpůsoboval to jen příkrý terén, který voda zdolávala pěnivými kaskádami, nýbrž jeho členitost. Jarní příval sem navalil kameny nejrůznějších velikostí, některé ohlazené tisíciletým prouděním, jiné s hranami ostrými jako nože, zřejmě čerstvě vylomené z nepřístupně srázných stěn rokle. Mnohokrát museli překračovat proud – jinudy cesta nevedla a ještě obtížnější překážkou byly smrkové kmeny, buďto padlé nebo nachýlené nad vodou v neuvěřitelných úhlech. Obcházeli je nebo ještě častěji si museli v mrtvých větvích prosekat úzký průchod a protáhnout se jím, takže zakrátko v tom přestali vidět romantiku a dobrodružství.

V čele skupinky šesti chlapců šel mladý štíhlý muž ve skautském oblečení, zřejmě jejich vedoucí. Na zádech nesl batoh impozantních rozměrů, které navíc zvětšoval stan, spací pytel, molitanová matrace, vařič s nádobím, polní lopatka, sekera, všechno účelně a po zálesácku uspořádané, ovšem jeho váha jistě přesahovala padesát kilogramů. Hoši různých postav a výšky, kterým mohlo být třináct či čtrnáct let, se v husím pochodu pokoušeli opakovat kroky toho předchozího. Každý z nich nesl přibližně dvacet kilo. Na některých bylo vidět, že je to pro ně příliš, takže po dvouhodinové chůzi vrávorali a nápadně často jim klouzaly nohy, zvláště při přechodu potoka.

„Jíme, nemůžeme na chvílku zastavit?“ zavolal na vedoucího menší kudrnatý chlapec, v obličejí rudý námahou. „My máme strašnou žízeň,“ dodal omluvně za všechny.

„Hned to bude, Miku,“ přikývl Jim a zastavil se o několik kroků výše, na plošince ohraničené velkými hladkými kameny. V těchto místech také křivolaký proud znatelně zpomalil a vytvořil malebnou tůňku se štěrkovým dnem.

Úlevně spouštěli batohy na zem a otevírali polní láhve. Přitom se ukázalo, že ve skupině jsou také dvě dívky, ostříhané velmi nakrátko, což kontrastovalo s delšími, nyní zpončenými vlasy chlapců.

„Jak to jde, Janice?“ zeptal se jich Jim.

„Okej. Jak jsme vysoko?“

„Zvládli jsme asi tak pět set výškových metrů,“ Jim se zadíval směrem k tyrkysové výseči jezera Kluane, jež se zvolna vysunovala nad pás lesa a mezi ostře uťaté břehy strže, kterou právě prošli.

„Nezkusíme to už tady?“ druhá dívka přiklekla k tůňce, ponořila do ní ruku a prohrábla štěrkový podklad.

„Ne, Nancy, tady ještě ne,“ Jim se přikrčil, aby se znovu vešel do popruhů, a s batohem se razantně vzpřimil. Ukázala se detailní muskulatura mohutných stehů a lýtek, jež vůbec neodpovídala jeho jinak subtilnímu zjevu. Disciplinovaně ho napodobili. Jim se každému rychle podíval do tváře, aby se ujistil, jak na tom dotyčný je, a povzbudivě kývl. „Jo, ještě něco,“ vzpomněl si. „Jdem moc tiše,“ zachrastil malými zvonečky, které měl, stejně jako všichni, pověšené na opasku, takže zvučely při každém pohybu, „tohle tu nestačí, ten potok dělá moc velký hluk. Musíme hlasitě mluvit nebo radši zpívat. Co ty na to, Gary?“ obrátil se k podsaditému chlapci, na jehož tlumoku se vyjímala kytara v pouzdře.

„Zpívat?“ podivil se chraplavě oslovený. „Každý je rád, když vystačí s dechem.“

„No dobře,“ Jim připustil rozumnost argumentu. „Určitě jste si všimli, že než vejdu do mlází nebo nějakýho nepřehlednýho místa, zastavím se a tleskám. Dělejte to po mně.“

Skupina se opět vydala za ním, pomalu a rozvážně, ve snaze neplýtvat silami, protože konec výstupu byl ještě v nedohlednu. Následovalo nové a nové křižování potoka, další shluky nestvůrných balvanů, malé vodopády, které museli obcházet, houštiny plazivé břízy.

Na další zastávku museli čekat více než hodinu. Když se konečně zastavili pod rozeklaným a jen sporadicky zalesněným svahem a ohlédli se, modravé jezero už vyplňovalo větší část výhledu. Kolem něho dováděly pahorky, přerůstající o něco dále v nečekaně strmé a zasmušilé štíty. Prostor mezi nimi vyplňovaly mohutné doliny a v dálce vše obepínala dlouhá chapadla hřebenů.

„To je zvláštní jev, že?“ Jim to vyslovil za všechny. „Čím výše člověk stoupá, tím si hory zdánlivě přibližuje, ale ve skutečnosti jsou čím dál mohutnější.“

„Hele, není to zlato?“ hoch atletické postavy se shýbl pro lesklý kámen a podal ho Jimovi.

„Ne, to je jenom pyrit, Franku,“ zasmál se Jim. „Kočičí zlato. To spletlo hodně lidí. Ale zlato tu je. Spousta. Tuny.“

„Kde?“

„Všude. Tady v tom svahu, v potoce, pod zemí, prostě všude. Jenže největší problém je ho dostat ven, lacino a efektivně. Proto tolik těžařských společností zkrachovalo. Zlato vydolovaly, ale stálo je to víc než je jeho hodnota.“

„V čem je teda ten trik?“ vyzvídal Frank. „Jak to, že se na zlatě dá zbohatnout?“

„Trik? V tom není žádné trik. Když trefíš na povrchovou a dost vydatnou žílu, máš štěstí, asi jako kdybys vyhrál v loterii. Tisíce nebo spíš milióny lidí prohrajou a jedinej člověk se napakuje. U zlata je pravděpodobnost výhry zhruba stejně mizivá.“

„Já mám stejně tušení,“ vydechla Janice, „že něco najdeme,“ a kurážně se rozhlédla po nestvůrně formovaných útesech vyrůstajících ze stěn rokle. V hnědé a rezavé skále bylo vidět rudé a fialové pruhy, jindy zase stříbřité paprsky,

anebo nazelenalé či namodralé plochy, jakoby uměle nabarvené, a když se podívali proti slunci, skála se rozzářila stovkami mikroskopických zlatých záblesků.

Jim se spokojeně usmál: „Hádám, že tu bude nefrit, jaspis, malachit a achát, možná taky ametyst.“

„Jime, poznal bys nevybroušený diamant?“ zeptal se hoch s překvapivě velkýma modrýma očima a jemnými rysy. „Prý vypadá jako obyčejný kámen.“

„Myslím, že jo, Bobe,“ zasmál se Jim. „Ale diamanty tu určitě nenajdem. Jsme na Yukonu. Mládeži, vzchopte se! Jde se dál.“

Hoši pochopili, že prodlužovat hovor a tím také odpočinek se jim už nepodaří. Skupinka se nyní roztáhla na vzdálenost zhruba padesáti metrů a k obtížím cesty se přidalo palčivé slunce, jež se vynořilo nad okrajem průrvy.

Jim se náhle zastavil sám od sebe, obezřele se rozhlédl a zavolal, aby si pospíšili. Konečně k němu všichni došli.

Pak přiklekl k nánosu vlhkého šterku, který se vytvořil v ohbí potoka.

Stopa!

„Tady přešel grizzly a není to nijak dlouho. Ten otisk je čerstvej,“ Jim názorně ukazoval prohlubeň, vytlačenou váhou zvířete, a nad ní pět menších, symetrických, téměř okrouhlých bodů, způsobených články prstů, s nimiž korespondovaly o něco výše malé, ale hluboké otvory, jež zanechaly drápy.

Nervózně se zadívali do prudké stráně porostlé křovisky, nepřehledným podrostem a mladými smrky, kam zvíře bezesporu směřovalo. Bylo zřejmé, že ani medvěd, navzdory svým fyzickým schopnostem, nestojí o obtížné šplhání po nepřístupných skalnatých srážech, na nichž by ho bylo odevšad vidět, nýbrž hledá schůdnější cestu houštinami, skrytě a nepozorovaně.

„Co když se na nás odtud dívá?“ zeptal se Gary stísněně.

„Ať se dívá,“ odpověděl mu Jim a zkoumal dál šterkový podklad.

„A co když na nás zaútočí?“ navázal znepokojený Mike.